

Jaarverslag Stichting Sja'ar

2023



Vastgesteld door het Bestuur van de stichting op
12 maart 2024

De Stichting Sja'ar is bij Beschikking van de Belastingdienst 's-Hertogenbosch aangemerkt als Algemeen Nut Beogende Instelling met RSIN 8093 78 553.

Statutair gevestigd: Zuidelijke Wandelweg 41, 1079 RK Amsterdam
KvK nummer: 41201375
Bankrekening nummer NL31 ABNA 0977 1125 27 t.n.v. Stichting Sja'ar te Amsterdam
Website: www.sjaar.nl

Inhoud

	Pagina
Bestuursverslag 2023	3
Jaarrekening	
○ Balans per 31 December 2023	8
○ Staat van baten en lasten over 2023	9
○ Toelichting	10
Overige gegevens	11
Begroting 2024	12

Bestuursverslag

De Stichting Sja'ar werd opgericht op 18 februari 1981. Sja'ar betekent poort in het Hebreeuws en daarmee wordt bedoeld dat lezen de poort opent naar kennis en wijsheid. Die poort staat ook in het logo van de Stichting Sja'ar.

Stichting Sja'ar (hierna: Sja'ar) is de uitgever van nagenoeg alle boeken van het Nederlands Verbond voor Progressief Jodendom (hierna het Verbond). In feite is zij de gedelegeerde uitgever namens het Verbond. In eigen beheer worden zowel religieuze als educatieve boeken voor volwassenen en jongeren gemaakt, vertaald, bewerkt en uitgegeven. Voorts biedt Sja'ar ook enkele andere boeken met een Liberaal-Joods karakter aan die zijn uitgegeven door een bij het Verbond aangesloten Joodse gemeente.

Naast de rol van uitgever heeft Sja'ar een eigen, drukbezochte webwinkel, www.sjaar.nl. Sja'ar levert verder rechtstreeks boeken aan verschillende Liberaal-Joodse organisaties en tevens aan een select aantal boekwinkels die door Sja'ar uitgegeven boeken aan hun klanten verkopen.

Algemeen

Sja'ar is een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Deze status is mede verkregen als organisatie die valt onder het Verbond. Het RSIN-nummer luidt 8093 78 553. De statuten van Sja'ar zijn laatstelijk gewijzigd op 18 november 2016. De stichting is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam onder nummer 41201375.

Sja'ar heeft geen winstoogmerk en geen betaalde personeelsleden. Alle werkzaamheden worden door vrijwilligers uitgevoerd. Zij ontvangen daarvoor geen enkele financiële honorering. Wel krijgen zij voor Sja'ar gemaakte uitgaven vergoed.

Activiteiten

De activiteiten van Sja'ar worden periodiek getoetst aan de behoefte bij de doelgroepen waarvoor Sja'ar diensten levert. Na een herijking van het beleid in 2019 met besturen en hoofden Talmoed Tora (onderwijs) van de grote Liberaal-Joodse gemeenten, het College van Rabbijnen, het Verbond, het Levisson Instituut en andere betrokkenen heeft het bestuur van Sja'ar besloten om de activiteiten als uitgever primair te richten op het faciliteren van nieuwe uitgaven met geld, raad, logistiek- organisatorische zaken en waar nodig met tot projectmanagement. Er blijkt geen behoefte meer te bestaan aan nieuwe studieboeken voor het onderwijs, omdat Talmoed Tora tegenwoordig vrijwel uitsluitend gebruik maakt van digitale hulpmiddelen.

Wel besteedt het bestuur steeds meer aandacht aan herdrukken van bestaande uitgaves, die veelal opnieuw worden vormgegeven en waar nodig inhoudelijk aanpassingen krijgen. Ook heeft Sja'ar de afgelopen jaren een paar nieuwe of sterk vernieuwde boeken uitgebracht ten behoeve van de diensten en voor speciale doelgroepen, zoals het vernieuwde sjiwwboekje.

Tenslotte vindt samenwerking plaats met andere organisaties, zoals het Nederlands Bijbelgenootschap voor de uitgave van de Tanach en NIK bij de lesboeken Hebreeuws.

De laatste jaren concentreert Sja'ar zich op het optimaal functioneren van zijn webwinkel en het daarmee bedienen van bestaande en nieuwe belangstellenden in ons aanbod, alsmede op het leveren van titels aan boekhandels en Liberaal-Joodse organisaties.

Doordat het magazijn van de drukker van een deel van onze boeken ruim een jaar geleden verhuisde naar Lunteren, houdt Sja'ar een deel van de voorraad boeken tegenwoordig aan in het gebouw van LJG Amsterdam. Daarnaast ligt de voorraad nog bij twee andere drukkers.

In de afgelopen jaren is Sja'ar uit oogpunt van dienstverlening aan de leden van Liberaal-Joodse gemeenten ook opgetreden als verkoopkanaal en verzendhuis van nieuwe delen van de Machzor voor de Hoge Feestdagen, samengesteld en uitgegeven door de Stichting Koleenoe. Laatstgenoemde stichting heeft voor de landelijke verkoop van die uitgaven zelf geen faciliteiten. In totaal werden van de drie door Koleenoe uitgegeven delen in 2023 liefst 253 exemplaren verzonden. De traditionele machzor LJG uit 1964 en het door Sja'ar uitgegeven deel van Kol Nedrei zijn inmiddels uitverkocht.

Bestuur

Het bestuur van Stichting Sja'ar bestond ook in 2023 uit een voorzitter, een secretaris en een penningmeester. De namen van de bestuursleden worden niet vermeld op de website vanuit veiligheidsoverwegingen.

Ook in 2023 lukte het niet om het bestuur te versterken met nieuwe leden die bereid zijn om mee te helpen en zorg te dragen voor het verzenden van de in de webwinkel bestelde boeken. Dat maakt de continuïteit van Sja'ar op lange termijn kwetsbaar.

Werkzaamheden bestuur

Het bestuur heeft afgelopen jaar vooral telefonisch overlegd. Op de jaarvergadering is het jaarverslag en de begroting 2023 geaccordeerd. Door ziekte van twee bestuursleden was het helaas niet mogelijk om fysiek bijeen te komen.

Het bestuur had ook in 2023 weer de handen vol aan de verzending van boeken en cd's, inclusief de daarbij behorende nota's en administratie. Daarbij vroegen ook de

werkzaamheden voor Stichting Koleenoe ten behoeve van de verzending van de nieuwe machzor voor de Hoge Feestdagen de nodige aandacht. Verder verzorgt Sja'ar de facturering voor adverteerders in de Joman, de jaarlijkse Liberaal-Joodse agenda, en de financiële administratie van die uitgave. De volledige opbrengst van de Joman komt ten goede aan het Verbond voor Progressief Jodendom. Helaas vallen de intensieve werkzaamheden voor de Joman altijd samen met de september-pek in de bestellingen. Verder is ook de periode rond Pesach veeleisend.

Nieuwe en bestaande publicaties en herdrukken

Stichting Sja'ar heeft ruim vijftig boeken en twee cd's in portefeuille.

In 2023 werd een geheel vernieuwde versie van het mikweboekje, Majiem Chajiem, uitgebracht. Zowel de inhoud, de fotografie als de opmaak werden ingrijpend aangepast. LJG Amsterdam kocht circa de helft van de oplage in voor eigen gebruik, wat deze uitgave financieel haalbaar maakte.

Een tweede wat minder ingrijpend herziene, maar wel opnieuw vormgegeven uitgave betrof het populaire *De Sidoer uitgelegd*. Ook dit boek vergde de nodige eindredactionele aandacht. Dat gold ook voor de herdruk van *Toracommentaren deel 2*, waarvan de oorspronkelijke tekst en het beeldmateriaal alleen beschikbaar bleken in een niet meer gebruikt opmaakstelsel. Dat vereiste een intensieve controle van de nieuw opgemaakte versie. Aan de inhoud van dit boek is evenwel niets gewijzigd op wat zaken als de colofon en de achterflaptekst na.

De brede Hagada blijft zich in een niet aflatende populariteit verheugen. Van dit boek werd in het verslagjaar alweer een vierde druk voorbereid, die begin 2024 van de drukker komt. Rabbijn Rookmaaker, auteur van het boek, zorgde voor een update van de toekomstige data van Pesach.

Ten slotte vond nog een herdruk plaats van *Sammie Spin* viert zijn eerste Pesach.

Bij al deze hernieuwde uitgaven heeft het bestuur veel aandacht besteed aan kostenbeheersing. Papierprijzen, energiekosten en arbeidsloon stegen alle extreem de afgelopen twee jaar, wat uiteraard de productiekosten van nieuwe boeken fors verhoogt. Desondanks is Sja'ar erin geslaagd om de verkoopprijzen van vrijwel alle genoemde edities ongewijzigd te laten. Alleen de heel goedkoop aangeboden *De Sidoer uitgelegd* is iets in prijs gestegen. Maar daar staat tegenover dat de verkoopprijs van bijvoorbeeld de nieuwe editie van *De brede Hagada* ongewijzigd kan blijven.

Verkopen

De website is in eigen beheer gebouwd en wordt regelmatig bijgehouden door het bestuur. Zowel de webwinkel als het betaalgemak via iDeal dragen bij aan een beter bereik van de doelgroep en een hogere afzet van boeken. Gedurende 2023 werden via de webshop 355 orders geplaatst (2022: 368), vaak van meerdere boeken en cd's per bestelling. Ook rechtstreeks, via de mail, kwamen regelmatig bestellingen binnen. In totaal verkocht Sja'ar afgelopen jaar via de eigen webwinkel en reguliere boekhandels 2.254 boeken en cd's (2022: 2.121). Daarbij steeg de bruto omzet in geld aan boeken en cd's van ruim € 21.527 naar € 28.775, een toename van 33,7%. Daar stonden wel de 50% gestegen inkoop- en drukkosten van boeken tegenover, zodat de netto marge bijna 5% daalde.

Tot best verkochte boeken in 2023 behoorden het nieuwe mikwe boekje Majiem Chajiem, de Joman (naar anderen dan LJG leden), wederom De brede Hagada, Mijn eigen Hagada voor Pesach, het Sjacharit deel van de nieuwe machzor en enkele Sammie Spin boekjes. Ook Hoi ik Lees Ivriet blijft populair, mede dankzij Talmoed Tora.

Uitgaven van derden

De webwinkel van Sja'ar biedt ook uitgaven aan van enkele Liberaal-Joodse gemeenten. Daarmee kunnen belangstellenden op één (web)locatie zoveel mogelijk relevante uitgaven met een Liberaal-Joods karakter vinden. Hoewel maar enkele exemplaren van deze titels in het verslagjaar werden verkocht, blijkt telkens dat er behoefte bestaat aan Sja'ar als verkoopkanaal.

Financiën

De inkomsten van Sja'ar bestaan voornamelijk uit de verkoop van boeken en cd's. Daarop wordt geen winst gemaakt. Het batig saldo wordt gebruikt voor financiering van toekomstige nieuwe uitgaven. Daarnaast belegt Sja'ar een deel van haar reserves, omdat spaarrekeningen geen rente meer geven. Na een groot verlies op de obligaties in 2022 trad gedurende het verslagjaar weer een gedeeltelijk herstel op. Juist de beleggingsopbrengsten vormen een belangrijke inkomstenbron voor Sja'ar die het ook mogelijk maakt om de boeken tegen de huidige prijzen aan te blijven bieden.

Jaarrekening 2023

- Jaarrekening
 - Balans
 - Staat van baten en lasten
 - Toelichting
- Overige informatie

Balans per 31 december 2023

(na resultaatbestemming)	31.12.2023	31.12.2022
	EUR	EUR
Activa		
Financiële vaste activa		
Effecten	108.958	97.812
Vlottende activa		
Vorraden	52.616	52.942
Vorderingen en overlopende activa	310	163
Liquide middelen	94.293	86.348
	<u>256.177</u>	<u>237.266</u>
	<u>EUR</u>	<u>EUR</u>
Passiva		
Reserves		
Continuïteitsreserve	147.757	147.757
Bestemmingsreserve herdrukken en nieuwe boeken	106.085	87.159
	<u>253.842</u>	<u>234.916</u>
Vlottende passiva		
Overige schulden en overlopende passiva	2.335	2.350
	<u>256.177</u>	<u>237.266</u>

Staat van baten en lasten over 2023

	2023	2022
	EUR	EUR
Omzet boeken	25.784	19.831
Kostprijs boeken	19.067	12.715
Brutomarge	6.717	7.115
Totaal opbrengsten in het kader van de doelstelling	6.717	7.115
Kosten van activiteiten in het kader van de doelstelling	1.191	1.150
Beheerskosten stichting Sja'ar	1.219	1.118
Totaal kosten	2.411	2.267
Resultaat na aftrek van kosten	4.307	4.848
Financiële baten en lasten	14.593	-34.304
Netto resultaat Stichting over verslagperiode	18.899	-29.456
Bestemming resultaat 2023		
Bestemmingsreserve herdrukken	18.899	4.848
	18.899	4.848

Toelichting op de jaarrekening

Algemeen

Activiteiten

De activiteiten van de Stichting Sja'ar bestaan voornamelijk uit het in eigen beheer redigeren, vertalen en uitgeven van boeken en van cd's ter bevordering van kennis, bewustwording en het leerproces, alsmede religieuze, culturele en recreatieve doeleinden voor aanhangers van het progressief Jodendom en andere geïnteresseerde bevolkingsgroepen in Nederland.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva gewaardeerd volgens het kostprijsmodel. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Batige saldi worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Vorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen kostprijs onder toepassing van de FIFO-methode (first in, first out) of lagere opbrengstwaarde.

De kostprijs bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en gemaakte kosten om de voorraden op hun huidige plaats en in hun huidige staat te brengen.

Overige vorderingen

De vorderingen worden bij opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Overlopende schulden en overlopende passiva

De overlopende schulden worden opgenomen tegen de nominale waarde of de reële waarde, indien deze lager is.

Overige gegevens

Resultaatbestemming voorgaand boekjaar

Het resultaat over 2022 op de verkoop van boeken en cd's is toegevoegd aan de Bestemmingsreserve herdrukken en nieuwe boeken. Het negatieve beleggingsresultaat genomen is ten laste van de continuïteitsreserve.

Resultaatbestemming boekjaar

Het bestuur stelt voor het batig saldo over 2023 toe te voegen aan de Bestemmingsreserve herdrukken en nieuwe boeken. Dit voorstel is, voorafgaand op het besluit van het bestuur, als zodanig in de jaarrekening verwerkt.

Begroting 2024

	Begroot 2024	Gerealiseerd 2023
	EUR	EUR
Omzet boeken	25.000	25.784
Kostprijs boeken	16.000	19.067
Brutomarge	9.000	6.717
Totaal opbrengsten in het kader van de doelstelling	9.000	6.717
Kosten van activiteiten in het kader van de doelstelling	1.200	1.191
Beheerskosten stichting Sja'ar	1.200	1.219
Totaal kosten	2.400	2.411
Resultaat na aftrek van kosten	6.600	4.307
Financiële baten en lasten	10.000	14.593
Netto resultaat Stichting over verslagperiode	16.600	18.899